

STRATEGIA ROZWOJU GMINY DOBROŃ

NA LATA 2015 - 2022

PROJEKT – Konsultacje społeczne

Opracowanie:

Siedziba Główna ul. Obywatelska 106A, lok. 101 94-104 Łódź

tel. 42 299-91-48 fax. 42 299-91-49

www.msr2.pl biuro@msr2.pl

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE.....	4
II.	METODOLOGIA PRAC	5
III.	DIAGNOZA	6
1.	Zgodność z innymi dokumentami wyższego szczebla	6
2.	Opis stanu obecnego	9
1.2.	Przestrzenne i ekologiczne uwarunkowania rozwoju gminy.....	9
1.3.	Demografia	13
1.4.	Struktura gospodarcza	14
1.5.	Rolnictwo.....	16
1.6.	Infrastruktura społeczna	17
1.7.	Infrastruktura techniczna	20
1.8.	Finanse gminy.....	24
IV.	ANALIZA ZASOBÓW GMINY I OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO	25
1.	Analiza SWOT.....	25
2.	Analiza głównych problemów	27
V.	Wizja, misja i cele strategiczne	27
1.	Wizja Gminy Dobroń	29
2.	Misja Gminy Dobroń.....	29
3.	Obszary kluczowe, cele strategiczne i cele operacyjne	30
4.	Zadania	31
VI.	OBSZAR GOSPODARKA	32
1.	Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój lokalnej przedsiębiorczości.....	33
1.1.	Cel operacyjny 1.1: Tworzenie warunków sprzyjających inwestowaniu	33
1.2.	Cel operacyjny 1.2: Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.....	33
2.	Cel strategiczny 2: Rozwój obszarów wiejskich	33
2.1.	Cel operacyjny 2.1: Poprawa efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolnej..	33
2.2.	Cel operacyjny 2.2: Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego w gospodarstwach o mniejszym areale i potencjale rolnym	34
VII.	OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO	34
1.	Cel strategiczny 3: Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej	34
1.1.	Cel operacyjny 3.1: Rozwój sieci wodociągowej	34
1.2.	Cel operacyjny 3.2: Rozwój sieci kanalizacyjnej	34
1.3.	Cel operacyjny 3.3: Rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej	35
1.4.	Cel operacyjny 3.4: Promocja i realizacja systemu gospodarki odpadami	35
1.5.	Cel operacyjny 3.5: Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.....	35
1.6.	Cel operacyjny 3.6: Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego	35
1.7.	Cel operacyjny 3.7: Rozszerzenie i poprawa usług telekomunikacyjnych	36

2. Cel strategiczny 4: Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej.....	36
2.1. Cel operacyjny 4.1: Stymulowanie rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej	36
3. Cel strategiczny 5: Ochrona środowiska naturalnego	36
3.1. Cel operacyjny 5.1: Ochrona i rozwój terenów leśnych	36
3.2. Cel operacyjny 5.2: Ochrona gleb przed degradacją	36
3.3. Cel operacyjny 5.3: Ochrona wód powierzchniowych	37
3.4. Cel operacyjny 5.4: Ochrona powietrza atmosferycznego.....	37
3.5. Cel operacyjny 5.5: Realizacja projektów w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych .	37
VIII. OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO	37
1. Cel strategiczny 6: Poprawa jakości życia mieszkańców	37
1.1. Cel operacyjny 6.1: Poprawa bazy lokalowej oraz poziomu wyposażenia szkół gminnych	37
1.2. Cel operacyjny 6.2: Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców	38
1.3. Cel operacyjny 6.3: Podejmowanie działań ułatwiających osobom bezrobotnym i pracującym podwyższenie kwalifikacji zawodowych oraz rozwój przedsiębiorczości młodzieży	38
1.4. Cel operacyjny 6.4: Wspieranie i rozwój aktywności społecznej mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży.....	38
1.5. Cel operacyjny 6.5: Kulturowanie i rozwój kultury	39
2. Cel strategiczny 7: Doskonalenie zarządzania gminą	39
2.1. Cel operacyjny 7.1: Podnoszenie kwalifikacji urzędników	39
2.2. Cel operacyjny 7.2: Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy	39
2.3. Cel operacyjny 7.3: Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł	39
2.4. Cel operacyjny 7.4: Działania na rzecz pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych na rozwój gminy	39
IX. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRONŃ - REKOMENDACJE	40
1. Poziom organizacyjny	40
2. Poziom merytoryczny	40
2.1. Przeglądy strategiczne i aktualizacja Strategii.....	41
2.2. Monitoring strategii	42
3. Poziom społeczny	44
3.1. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla zadań i projektów strategicznych.....	44
3.2. Uzyskiwanie poparcia zewnętrznego	44

I. WPROWADZENIE

Niniejsza **Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022** powstała jako aktualizacja **Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2008-2015**. Opracowanie tej aktualizacji podyktowane jest przede wszystkim zmianami jakie dokonały się w sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, regionu łódzkiego oraz Polski. Ważną przesłanką jest także rozpoczęcie nowego okresu programowania funduszy strukturalnych na lata 2014-2020.

Okresem realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobroń będą objęte **lata 2015-2022**. Dokument jest kontynuacją Strategii z okresu 2008-2015, a jednocześnie wpisuje się w obecny okres programowania budżetu Unii Europejskiej (lata 2014-2020). Zgodnie z zasadą „n+2” projekty unijne zakontraktowane do końca 2020 roku będą mogły być realizowane do końca roku 2022. Dokument składa się z trzech głównych elementów:

- Diagnozy stanu istniejącego, obejmującej komplementarność względem innych dokumentów wyższego szczebla, ocenę zadań zrealizowanych w ramach Strategii na lata 2008-2015 oraz opis obecnej sytuacji gminy
- Analizy SWOT – stanowiącej wnioski (podsumowanie) diagnozy stanu istniejącego
- Strategicznego planu rozwoju – określenie misji i wizji gminy oraz Obszarów priorytetowych i ich celów, a także kierunków działań na rzecz rozwoju gminy.

Niniejsza Strategia stanowi dokument bazowy dla opracowania innych dokumentów niezbędnych w procesie aplikowania po fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Prace związane z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015 - 2022 przeprowadzono w okresie październik- grudzień 2014 r. oraz styczeń- marzec 2015 r. zgodnie z umową i aneksem podpisanym pomiędzy Gminą Dobroń, a firmą MSR z Łodzi.

Konsultanci firmy MSR pragną złożyć gorące podziękowania, za poświęcony czas oraz wysiłek merytoryczny wszystkim osobom z Gminy Dobroń zaangażowanym w tworzenie niniejszego dokumentu.

II. METODOLOGIA PRAC

Przyjęta metodyka procesu weryfikacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022 oparta została na partnersko-eksperckim modelu budowy planów strategicznych, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój samorządów w Polsce. Władze Gminy Dobroń uznały, że proces planowania długofalowego rozwoju gminy powinien być wspierany zarówno przez konsultantów zewnętrznych, jak również przez lokalne grupy społeczne i gospodarcze. Wspólne było zatem przekonanie, iż do prac nad aktualizacją strategii należy zaangażować także środowisko lokalne. Wybrano metodę konsultacji społecznych. Prowadzono również działania polegające na współpracy z Radą Gminy oraz zbieraniu wniosków od mieszkańców do projektu Strategii.

Prace podzielone były na cztery główne etapy:

1. **Faza wstępna**, obejmująca podjęcie decyzji o rozpoczęciu prac nad aktualizacją Strategii, wybór podmiotu opracowującego dokument oraz określenie metodyki prac.
2. **Diagnoza**, która polegała na gromadzeniu aktualnych informacji o gminie i stworzeniu opisu sytuacji bieżącej. Diagnoza stanowiła podstawę dla dalszych prac nad Strategią. Zgromadzone informacje pozwoliły na opracowanie uwarunkowań rozwojowych w drodze Analizy SWOT. Kolejnym krokiem było określenie wizji i misji rozwoju gminy oraz celów i kierunków dalszych działań.
3. **Planowanie**, czyli skonstruowanie Strategicznego planu rozwoju. Określona została struktura celów strategicznych i celów operacyjnych oraz przyporządkowane do nich zostały kierunki działań.
4. **Upublicznienie** projektu Strategii, czyli etap obejmujący konsultacje społeczne. Po konsultacjach, dokument został przedrzedagowany i uzupełniony na bazie uzyskanych informacji zwrotnych. Ostatnim etapem prac było przekazanie gotowego dokumentu do zatwierdzenia i uchwalenia przez Radę Gminy.

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono następujące działania:

- 1) Konsultacje z władzami gminy – listopad i grudzień 2014
 - przedstawienie zakresu danych i informacji niezbędnych do przygotowania Strategii
 - prezentacja zakresu prac w ramach opracowywania Strategii
 - przedstawienie wersji roboczej Strategii i omówienie kluczowych elementów dokumentu
- 2) Konsultacje społeczne – styczeń 2015

- przedstawienie wstępnej wersji Strategii lokalnej społeczności / Radzie Gminy
 - weryfikacja priorytetowych kierunków rozwoju gminy i zagadnień strategicznych w poszczególnych kierunkach
 - weryfikacja kierunków działań
- 3) Konsultacje z władzami gminy – styczeń 2015
- przedstawienie wyników konsultacji społecznych
 - przedstawienie aktualizacji Strategii obejmującej wyniki dotychczasowych konsultacji
 - omówienie kluczowych elementów dokumentu

III. DIAGNOZA

1. Zgodność z innymi dokumentami wyższego szczebla

Wszystkie działania ujęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022 zostały przygotowane pod kątem zgodności z poniższymi dokumentami. Strategia jest zatem dokumentem, który w pełni wpisuje się w dokumenty strategiczne wyższego szczebla.

Tabela 1: Wykaz dokumentów strategicznych wyższego szczebla, w które Strategia się wpisuje

Poziom europejski	Strategia Europa 2020 jest dokumentem nadrzędnym względem funduszy polityk unijnych (polityki spójności, wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa). Wszystkie podejmowane w ich ramach działania, muszą być zgodne z tym dokumentem. Strategia Europa 2020 obejmuje trzy priorytety: • Inteligentny rozwój – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji • Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej • Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Polityka spójności 2014-2020 obejmuje szereg zasad, takich jak: • Skoncentrowanie na priorytetach strategii „Europa 2020” • Nagradzanie wysokiej wydajności • Wspieranie planowania zintegrowanego • Skoncentrowanie na wynikach – monitorowanie postępów w osiągnięciu uzgodnionych celów
--------------------------	---

	• Wzmacnianie spójności terytorialnej Ustawodawstwo dotyczące polityki spójności obejmuje między innymi regulacje dotyczące najważniejszych rozporządzeń określających ogólne zasady funkcjonowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR).
Poziom krajowy	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (DRSK) Celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie strategicznego celu kluczowego będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych: • Konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji) • Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) • Efektywności i sprawności państwa. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK) Dokument w perspektywie średniookresowej, odnoszący się do celów strategicznych zawartych w DRSK i wskazujący strategiczne zadania państwa w trzech obszarach: • Sprawne i efektywne państwo • Konkurencyjna gospodarka • Spójność społeczna i terytorialna. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (KSRR) Celem strategicznym polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju, jakimi są wzrost, zatrudnienie i spójność w horyzoncie długookresowym. KSRR zawiera trzy cele szczegółowe: • Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów • Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych • Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie
Poziom regionalny	Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020 Strategiczna polityka rozwoju województwa łódzkiego pozwoli na

kształtowanie regionu nowoczesnego i atrakcyjnego gospodarczo oraz przyjaznego dla jego mieszkańców.

Jej generalnym wyzwaniem jest zrównoważony rozwój województwa.

Do pozostałych wyzwań należą m. in.:

- Restrukturyzacja technologiczna gospodarki
- Kreatywny kapitał ludzki
- Rozwój głównych ośrodków miejskich i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- Sprawne powiązania transportowe
- Dostęp do dobrej jakości usług publicznych
- Zmniejszenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego
- Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie tożsamości regionalnej
- Ochrona zasobów przyrodniczych

Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+

Dokument ten pełni funkcję ogólnej Strategii Rozwoju ŁOM oraz operacyjnej Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Z wizji ŁOM, jako obszaru integracji, wynika misja rozwoju. Misję wyraża dążenie, aby Łódzki Obszar Metropolitalny 2020+ roku stał się w Europie Środkowo-Wschodniej: najlepiej skomunikowanym obszarem (transport drogowy, kolejowy i tramwajowy oraz towarowy transport lotniczy i technologie informacyjne), ważnym obszarem koncentracji „przemysłów spotkań” (logistyka, turystyka biznesowa, kongresowa i kulturowa) i działalności stymulujących spotkania (kultura, w tym produkcja filmowa, moda i wzornictwo), zrewitalizowanym obszarem kreatywnego wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego (odwołującym się do dziedzictwa wielokulturowego i przemysłowego).

Gmina Dobroń jako członek Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny, uzyskała prawo do realizacji projektów w ramach ZIT.

Podczas prac nad aktualizacją Strategii nie były jeszcze dostępne (lub były dostępne jedynie w wersjach roboczych) wszystkie dokumenty szczebla lokalnego takie jak Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Pabianickiego oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

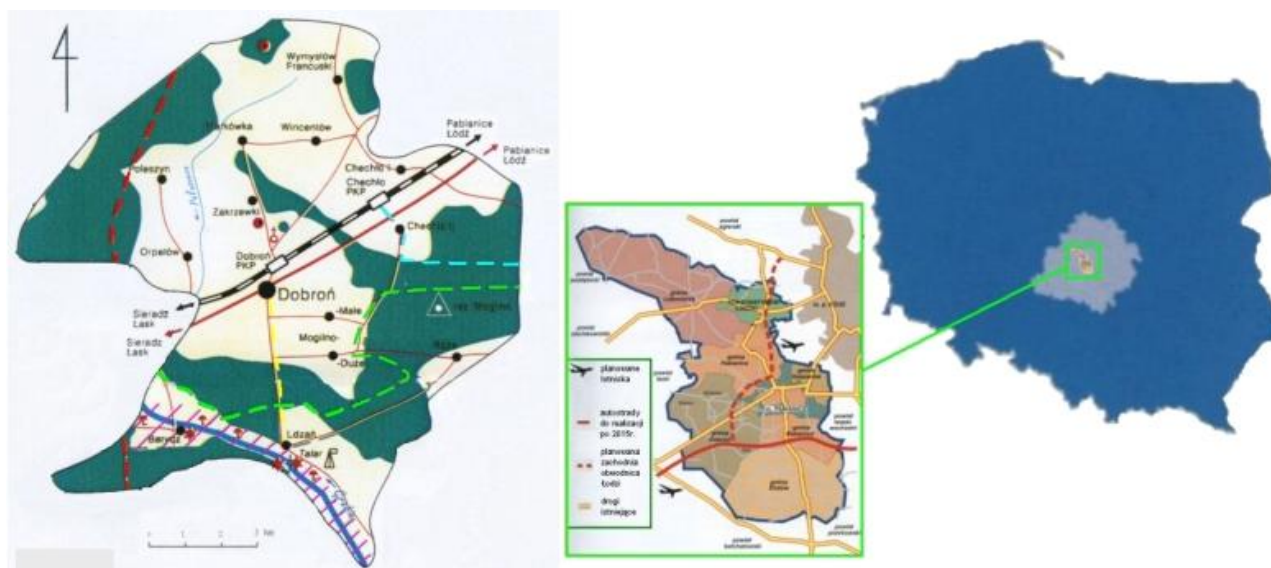
2. Opis stanu obecnego

1.2. Przestrzenne i ekologiczne uwarunkowania rozwoju gminy

Położenie i powiązanie gminy z otoczeniem

Gmina Dobroń położona jest w powiecie pabianickim, w województwie łódzkim. W obrębie województwa od zachodu i południa graniczy z powiatem łaskim, zaś od wschodu i północy z gminami Pabianice i Dłutów. Gmina podzielona jest na 18 sołectw, w skład których wchodzi 27 wsi.

Rysunek 1 Położenie miejscowości Dobroń w obrębie gminy

Gmina posiada dobre połączenia drogowe i kolejowe. Przez teren gminy przebiegają następujące drogi:

- Droga ekspresowa S8 (łącznik węzeł Dobroń - węzeł Róża), która jest częścią połączenia Walichnowy – Wrocław
- Droga ekspresowa S14 w kierunku Łodzi
- Dawna droga krajowa nr 14 (obecnie gminna), która daje gminie bezpośrednie połączenie z aglomeracją łódzką oraz poprzez Łask i Zduńską Wolę z Sieradzem.

Komunikacja samochodowa PKS łącząca gminę z ościennymi ośrodkami miejskimi oraz Łodzią i Sieradzem jest bardzo dobra. Istnieje również komunikacja autobusowa wewnątrz gminy i połączenie takie posiada wieś Barycz.

Z Dobronia i Chechła istnieją bezpośrednie połączenia kolejowe z Łodzią, Łowiczem, Zduńską Wolą, Sieradzem, Kaliszem, Wrocławiem i Częstochową. Na terenie gminy zlokalizowane są także dwa przystanki Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej (w Chechle i Dobroniu).

Połączenia komunikacyjne o dość dużej częstotliwości korzystnie wpływają na rozwój gospodarczy gminy.

Warunki naturalne

Gmina Dobroń położona jest w obrębie Wysoczyzny Łaskiej. Na krajobraz gminy składają się formy dolinne, płaskie i faliste wysoczyzny, wały wydymowe i zagłębienia bezodpływowe. Teren gminy przedstawia rzeźbę polodowcową o charakterze wysoczyznowym, silnie zdenudowaną, płaską (o spadkach poniżej 2%), położoną średnio na wysokości od 180 do 185 m npm, lekko nachyloną ze wschodu na zachód, ponacinaną formami dolinnymi i urozmaiconą płaskimi obniżeniami powytopiskowymi. Zachodnia część gminy rozcina z północy na południe (od wsi Markówka do wsi Mogilno Duże) dolina wód roztopowych, o szerokim (od 800 do 1400 m), płaskim dnie, wykorzystywanym współcześnie przez rzekę Pałusnicę. W południowo-zachodniej części gminy przebiega dolina rzeki Grabi. We wschodniej części gminy, od miejscowości Dobroń w kierunku południowo-wschodnim do wsi Róża, ciągnie się pas wydym parabolicznych i wałowych o zróżnicowanych wysokościach względnych od 3-18 m, stromych zboczach, których spadki często przekraczają 10%. Duże skupiska wydym znajdują się także na południe od wsi Barycz oraz na południe od wsi Mogilno Duże. Ukształtowanie powierzchni gminy bardzo silnie warunkuje jej układ funkcjonalno-przestrzenny a przewaga terenów o niewielkim nachyleniu stwarza predyspozycje dla rozwoju funkcji rolniczej, jak również rozwoju sieci osadniczej.

W dolinie Grabi rzeka przepływa przez południową część gminy na odcinku 10 km — ma krajobraz wciąż zbliżony do naturalnego i przez to ma być objęta ochroną prawną o regionalnej randze użytku ekologicznego.

Najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowe obszary są chronione przed narastającym wpływem antropopresji. W większości są one objęte ochroną prawną o randze obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenie gminy Dobroń znajduje się 3 488 ha lasów państwowych oraz 559 ha lasów prywatnych – procent zalesienia gminy wynosi 42,9.

Na terenie gminy Dobroń wydzielono zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- „Dolina Grabi” - w którym ochroną objęto zespoły łąkowe z unikalnymi gatunkami roślin oraz zbiorowiska leśne, w tym fragment objęty siecią Natura 2000
- „Mogilno” - stanowiący ochronę wydym z pokrywającym je drzewostanem sosnowym, pełniącym funkcję lasu drzewochronnego.
- „Dobroń” - zawierający śródleśny krajobraz wydym i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej o różnym stadium sukcesji.

Na terenie leśnictwa Mogilno i Poleszyn bagna śródleśne i przyleśne uznano za użytki ekologiczne. Wśród pomników przyrody na terenie gminy ochroną objęto: dęby szypułkowe, grab zwyczajny, lipy drobnolistne, wiąz szypułkowy, klon zwyczajny oraz bagno, naturalne ekosystemy bagienne i zespoły przyrodniczo – krajobrazowe.

Fauna leśna na terenie gminy Dobroń jest dość bogata. Grupa zwierząt łownych reprezentowana jest przez jelenie, sarny, dziki i daniela. Zwierzyna drobna bytująca na tym terenie to zające, lisy, kuny, borsuki, bobry, jenoty i piżmaki. Przedstawicielami ptactwa są: bażanty, kuropatwy, słonki, kaczki i czaple.

Na terenie gminy nie ma złóż surowców naturalnych o znaczeniu przemysłowym. Zasoby złóż surowców użytecznych na terenie gminy występują w postaci:

- złóż piasków – stanowiące fragment złoża Teodory (na południe od Baryczy) oraz niewielkie zasoby o znaczeniu lokalnym (Mogilno Duże, Ldzań, Dobroń Duży i Wymysłów Francuski)
- złoża opoki wapnistej i odwodnionej kredy górnej – na zachód od Dobronia
- złoża wapieni – na południe od Mogilna Dużego

Ujęcie w Markówce (wody podziemne poziomu kredowego) czerpie wodę dla wodociągu gminnego.

Struktura gruntów gminy

Powierzchnia ogólna gminy Dobroń wynosi 9 437 ha i stanowi 0,52% powierzchni woj. łódzkiego oraz 19,22% powierzchni powiatu pabianickiego. Na terenie gminy przeważają gleby słabe. Przewagę w gruntach ornych stanowią kompleksy żytne słabe.

Grunty orne:

- V i VI kl. gleby – 60,23%
- III i IV kl. gleby – 39,77%
- brak gleb klasy I i II

Użytki zielone zaliczane są do średnich oraz słabych i bardzo słabych

- V i VI kl. – 68,01%
- III i IV kl. – 31,99 %

Historia i zabytki

Ślady życia ludzkiego na terenie gminy pochodzą z trzeciego tysiąclecia przed naszą erą. W 1982 roku archeolodzy odkryli na terenie cmentarza w Dobroniu osadę z epoki pucharów lejkowatych, składającą się z 5 gospodarstw.

Pierwszym pisemnym przekazem, w którym wymieniono nazwę Dobroń jest akt uposażenia pabianickiego kościoła z 1398 roku informujący o dziesięcinach wsi należących kościołowi. W XV w. istnienie wsi odnotował w swoich kronikach Jan Długosz. W kronikach w latach 1511-1518 wspomniano, że "Dobrun" jest własnością kapituły krakowskiej powiatu szadkowskiego. W XIV i XV w. przez wieś Poleszyn wiódł trakt królewski.

W 1779 r. wzniesiono kościół i utworzono parafię dobrońską. W 1797 r. dobra dobrońskie kupił od Saint-Paterne rodzina francuskich emigrantów de Saint Paul h. Casafranca. W 1850r. sprzedali majątek Maurycemu Mamrothowi, bankierowi z Kalisza. Dobra te nabył Zdzisław Keller, następnie Władysław Kucharski. W 1864 r. utworzono tutaj gminę, której siedzibą była wieś Wymysłów.

Na obszarze gminy znajdują się liczne pamiątki po osadnictwie niemieckim i francuskim z XVIII i XIX wieku, w tym ślady folwarku oraz cmentarze w okolicach wsi Wymysłów Francuski.

Na przełomie XIX i XX w. nastąpił rozwój życia kulturalnego i społecznego. W Dobroniu zorganizowano chór, orkiestrę, straż pożarną, spółdzielnię tkacką, kółko rolnicze. W okresie międzywojennym znajdował się tutaj urząd gminny, wybudowano stację kolejową, Dom Ludowy, szkołę powszechną, przeprowadzono elektryfikację, założono sklep spółdzielczy. W 1929 r. zmieniono nazwę gminy na Dobroń.

Na obszarze gminy znajdują się następujące zabytki:

- Kościół św. Wojciecha zbudowany w latach 1763-1779. Budowa drewniana, modrzewiowa o konstrukcji zębowej, szalowana, na planie krzyża łacińskiego, z trójkątnie zamkniętym prezbiterium. Wewnątrz są trzy ołtarze barokowe, rokokowa chrzcielnica, cenne żyrandole
- Drewniana dzwonnica barokowa o konstrukcji słupowej, nakrytej dachem czterosпадowym zwieńczonym iglicą. Powstała około 1769 roku, wewnątrz znajduje się niezależna konstrukcja stalowa, na której zawieszony jest dzwon
- Drewniana przydrożna kapliczka św. Floriana –z XVIII w. - obecnie z młodszą figurką św. Floriana, wstawioną w miejsce rzeźby przedstawiającej św. Jana Nepomucena, przeniesionej do kościoła parafialnego
- Osada młyńska w Talarze – drewniany młyn wodny stojący na lewym brzegu rzeki Grabi, we wsi Talar. Pochodzi z końca XIX stulecia. Jest budowlą dwupiętrową. Zachowały się urządzenia dawnego napędu wodnego. We wnętrzu znajduje się turbina elektryczna.

W połączeniu z tym młynem stoi inny młyn z połowy XIX w. – budowla drewniana, jednopiętrowa.

- Drewniany młyn w Baryczy z 1914 r. – stoi na lewym brzegu rzeki Grabi, we wsi Barycz. Częścią budowli jest murowana motorownia, odbudowana w latach 90 – tych.

Dobroń posiada też unikalny park objęty ochroną konserwatorską. Park powstał jako ogród dworskiej siedziby wiejskiej w ostatnich latach XVIII w. Rodzaj założenia w typie krajobrazowym, potocznie nazywanym angielskim (tak jak w renesansie ogrody włoskie, lub w baroku ogrody francuskie) był oryginalny i nowatorski.

W gminie ochroną konserwatorską objęty jest także kościół parafialny oraz cmentarz. Znaczna część gminy stanowi obszar archeologicznej ochrony konserwatorskiej

Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego

W gminie Dobroń brak jest ciężkiego przemysłu, który prowadzi do degradacji środowiska. Istnieje jednak szereg czynników, które wpływają niekorzystnie na stan środowiska przyrodniczego gminy:

- bliskie sąsiedztwo aglomeracji łódzkiej
- intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz lotniskowego
- przemysł i drobna wytwórczość na terenie gminy
- przebieg dróg ekspresowych S8 i S14 wraz z ich węzłem oraz dawnej drogi krajowej nr 14 (obecnie gminna) przez teren gminy

Gmina jest jednym z sygnatariuszy „Porozumienia w sprawie ochrony wód dorzecza Warty”, w ramach którego jest zobowiązana likwidować powstające na jej terenie źródła zanieczyszczeń wody. Obecnie gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków oraz sukcesywnie rozbudowuje system kanalizacji sanitarnej.

Utrzymanie dobrego stanu środowiska stanowi jedno z najważniejszych wyzwań na nadchodzące lata, a prowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju pozwala znacząco redukować niekorzystne zjawiska dla środowiska naturalnego.

1.3. Demografia

Gmina Dobroń zajmuje powierzchnię 9 437 ha, którą zamieszkuje 7 315 mieszkańców, w tym 3 559 mężczyzn i 3 756 kobiet. Stanowi to 0,29 % ludności województwa łódzkiego oraz 6,11% ludności powiatu pabianickiego.

Przyrost naturalny w gminie jest ujemny, na co wskazują prowadzone w gminie statystyki. Mimo spadku urodzeń, w ostatnich latach liczba ludności ulega zwiększeniu. Jest to spowodowane napływem nowych mieszkańców związanym z rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie

gminy. Ogólna liczba ludności w gminie z roku na rok zwiększa się i z analizy ostatnich kilku lat widać wyraźnie tendencję wzrostową. Podział mieszkańców gminy na grupy wg wieku przedstawia się następująco:

- 0-18 lat : 2 463 osób (33,67 %)
- 19-65 lat : 2 452 osób (33,52 %)
- powyżej 65 lat : 2 400 osób (32,81 %)

Średnia gęstość zaludnienia wynosi 74 osoby na km², wobec średniej 138 osób na km² w województwie, co wskazuje na stosunkowo niski stopień zaludnienia gminy.

Bezrobocie w gminie wynosi 8,2 % ludności wieku produkcyjnego wobec 14,1 % średniej w województwie. Wskaźnik ten w ostatnich latach systematycznie spada i jest jednym z najniższych w regionie.

1.4. Struktura gospodarcza

Na terenie gminy działają 442 podmioty gospodarcze.

Znacząca większość przedsiębiorstw to firmy małe, prowadzone przez rodziny lub zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Największymi zakładami na terenie gminy są:

- Jantoń spółka akcyjna i spółka komandytowa – produkcja win (Dobroń)
- AGRA – producent masztów flagowych (Dobroń)
- Kilargo Spółka z o.o.- zakład produkcji lodów (Chechło Pierwsze)
- Precyzmet – producent obudów metalowych (Chechło Drugie)
- Firma „Orzeszek Bis” – hurtownia spożywcza owoce suszone – (Mogilno Duże)
- Organika – przetwórstwo zbóż (Dobroń Duży)
- Zakład Produkcji Spożywczej PPHU „Vimax” – producent chemii spożywczej (Przygoń)
- Przedsiębiorstwo odzieżowe Korczak Spółka z o.o.- producent odzieży roboczej (Chechło Drugie)
- Mykogen – wytwórnia podłoża do uprawy pieczarek (Orpelów)
- Skoda Bednarek – salon samochodowy oraz autoryzowana stacja obsługi (Dobroń)
- COEMI Sp. jawna – producent bielizny (Chechło Pierwsze)
- STAL PLAST – produkcja części metalowych do urządzeń (Chechło Drugie)
- FORTECH - produkcja wyposażenia elektrycznego do pojazdów mechanicznych (Chechło Pierwsze)
- PPH ANKOR – przetwórstwo warzywno- mięsne (Róża)
- Mikłasz spółka z o.o. – producent mrożonek (Dobroń)
- Kolumna Park*** Hotel & Restauracja (Przygoń)

Na terenie gminy wyróżnić można 4 podstawowe kierunki działalności:

- Rolnictwo
Prowadzone praktycznie we wszystkich sołectwach gminy, w mniejszym stopniu w Dobroniu oraz Chechle. Całkowity brak rolnictwa w Przygoniu.
- Budownictwo mieszkaniowe
Szczególnie duży rozwój budownictwa mieszkaniowego, niezwiązanego z rolnictwem, zaobserwować można w Dobroniu, Chechle oraz w części Orpelowa.
- Rekreacja
Rozwinięta szczególnie na terenach przy lasach nad Grabią we wsiach Kolonia Ldzań, Morgi, Barycz oraz w Wymysławie Piaski. Przez wsie Poleszyn i Wymysłów Francuski przebiega utworzony niedawno szlak pieszy i konny.
- Wytwórczość i przedsiębiorczość
Zakłady produkcyjne i usługowe (w tym rzemieślnicze) działają na całym terenie gminy, ze szczególnym nasileniem występowania w Dobroniu, Chechle i Przygoniu.

Mienie komunalne

Stan mienia komunalnego obejmuje 68,23 ha terenów, w tym:

- Przeznaczone pod zabudowę: 0,97 ha
- Zabudowane: 1,9 ha
- Usługi publiczne: 18,01 ha
- Drogi: 20,54 ha
- Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi : 9,11ha
- Inne (cmentarze, uprawy, itp.): 17,70 ha

Organizacje pozarządowe

Od wielu lat gmina realizuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jako priorytetowe obszary współpracy określone zostały zadania w zakresie:

- Edukacji i kultury
- Rozwoju lokalnego
- Sport dzieci i młodzieży

Na terenie gminy działa kilka organizacji pozarządowych, w tym:

- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Dobroniu
- Stowarzyszenie Zielona Kolumna
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich – Jutrzenka
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Dobrońskiej

- Stowarzyszenie Pomocna Dłoń Dla Ani

Współpraca wewnętrzna i zewnętrzna

Gmina Dobroń od wielu lat utrzymuje przyjacielskie kontakty z niemiecką gminą Dörpen. Nawiązały się one w sposób niezamierzony, gdy w latach 1940-46 na mieszkańców gminy Dobroń i okolic narzucony został obowiązek pracy przymusowej w gminie Dörpen. Pomimo ówczesnych tragicznych okoliczności możliwe było jednak zaistnienie międzyludzkich stosunków. Z okazji obchodów 1125 – lecia swojego istnienia w 1979r. Gmina Dörpen zaprosiła byłych robotników przymusowych z okresu II Wojny Światowej do wzięcia udziału w uroczystościach.

Ponowne spotkanie odnowiło dawne kontakty, które umocniły się jeszcze dzięki zorganizowanej przez gminę Dörpen akcji pomocy w trudnym okresie politycznych przemian w 1981 roku. W 1993 roku nastąpiło podpisanie oficjalnej umowy o zawarciu partnerstwa pomiędzy gminami, rok później władze obu gmin podpisały porozumienie o współpracy. Od tego czasu rozwijana jest współpraca w zakresie kultury, sportu, kontaktów młodzieżowych, ochrony środowiska, rolnictwa oraz działalności gospodarczej.

W listopadzie 2013 roku odbyła się wizyta gości z Niemiec z okazji XX – lecia podpisania Umowy o Zawarciu Partnerstwa pomiędzy Gminami Dobroń i Dörpen. Odbyła się uroczysta XXXIII Sesja, gdzie odsłonięto tablicę pamiątkową oraz podpisano odnowienie Umowy o Zawarciu Partnerstwa.

1.5. Rolnictwo

Gmina Dobroń z racji swojego położenia geograficznego, posiada sprzyjające warunki dla produkcji rolniczej. Mniej sprzyjające są warunki glebowe oraz wilgotnościowe. Średni wskaźnik bonitacji gleb wynosi 0,8I.

Na terenie gminy dominują gospodarstwa małe (do 10 ha) co przekłada się na niską rentowność produkcji rolnej.

Struktura gruntów

- użytki rolne: 53,4% (4 716 ha), w tym:
 - grunty orne: 67,6% (3 399 ha)
 - użytki zielone: 32,1% (1 304 ha)
 - sady: 0,3% (13 ha)
- lasy: 40% (3 359 ha)
- nieużytki: 0,4% (40 ha)
- inne: 6,2% (585 ha)

Produkcja roślinna

O strukturze zasiewów w gminie decydują przede wszystkim warunki glebowe. Słaba bonitacja gleb w połączeniu z najwyższym zurbanizowaniem na terenach o wyższych klasach gruntów determinuje następującą strukturę upraw:

- zboża: 1881,5 ha (85,5 %) – dominująca uprawa mieszanki zbożowej
- ziemniaki: 250 ha (10,1%)
- pastewne: 72 ha (3,6%)
- warzywa: 4 ha (0,2%)
- pozostałe: 11 ha (0,6%)

Produkcja zwierzęca

Kierunki użytkowania gruntów oraz struktura zasiewów dają możliwości rozwoju dla produkcji zwierzęcej - użytki zielone stanowią ponad 1/3 wszystkich użytków rolnych, a uprawy roślin pastewnych sięgają prawie 10% upraw. Stanowi to dobrą bazę do utrzymania optymalnego pogłowia bydła oraz trzody chlewnej. Tutaj również zaobserwować można spadek opłacalności produkcji oraz pojawiające się problemy ze zbytem.

Na terenie gminy dobrze rozwinięte jest także drobiarstwo, niezwiązane bezpośrednio z użytkowaniem gruntów.

- bydło: 2269 szt. , w tym krowy: ok.1300 szt.
- trzoda chlewna: 500 szt. w tym lochy: ok. 200 szt

1.6. Infrastruktura społeczna

W miejscowości Dobroń zlokalizowane są najważniejsze obiekty infrastruktury społecznej, m.in. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia, Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa i Zespół Szkół, poczta oraz bank.

Służba zdrowia

Na terenie gminy, w Dobroniu, działa ośrodek zdrowia prowadzący usługi w zakresie leczenia ogólnego (interna, pediatria, stomatologia oraz ginekologia), analityki medycznej (w ograniczonym zakresie) oraz rehabilitacji (gabinet).

W gminie nie ma lekarzy specjalistów. W razie konieczności mieszkańcy dojeżdżają do miast – głównie do Pabianic, Łasku i Łodzi.

Funkcjonują 2 prywatne gabinety internistyczne oraz jeden stomatologiczny.

Kultura

W Gminnym Ośrodku Kultury w Dobroniu, prowadzą swoją działalność:

- Orkiestra dęta, działająca od 1902 roku
- Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia”
- założony w 1958 roku Zespół Pieśni i Tańca "Dobroń" (działający w kilku zespołach)
- Zespół wokalny "Volare"
- Kapela ludowa
- Zespół FRESX MOVE (hip-hop)
- Grupa mażorettek
- Teatr Gminny "Metamorfoza"
- Academia Keyboardu

W gminie działa Gminna Biblioteka Publiczna w Dobroniu, z Filią Biblioteczną w Chechle. Obie jednostki mieszczą się w obiektach szkolnych, a ich działalność w całości finansowana jest z budżetu gminy.

Sport, turystyka i rekreacja

Z uwagi na położenie geograficzne i warunki środowiskowe, gmina posiada doskonałe warunki do rozwoju turystyki i rekreacji, szczególnie w formie wypoczynku weekendowego. Przez gminę przebiegają 4 szlaki turystyczne.

Tereny leśne obfitują w wiele gatunków grzybów, a rzeka Grabia oraz stawy w Talarze i Wymysłowie oferują znakomite warunki do wędkowania.

Na terenie gminy znajdują się także liczne działki rekreacyjne (głównie w Kolonii Ldzań, Morgach i Baryczy), oraz hotel „Kolumna Park” (Przygoń). W ogólnej liczbie działek letniskowych 760, ponad połowę stanowią działki zabudowane domkami letniskowymi (495). Tereny przeznaczone na budownictwo letniskowe mają łączną powierzchnię 72,8 ha.

Bazę gastronomiczną stanowi jedna restauracja, restauracje w ośrodku Kolumna Park oraz mała gastronomia – pizzeria i kebab.

Funkcja wypoczynku na działkach rekreacyjnych /letniskowych/ utrwała się z tendencją do zmiany na funkcję mieszkaniową jednorodzinną, bowiem słabe bonitacyjnie grunty rolne nie dają perspektyw dla ich rolniczego wykorzystania. Grunty te stanowią przedmiot wniosków o ich formalne przeznaczenie w planach przestrzennych na cele zabudowy mieszkaniowej lub indywidualnego budownictwa rekreacyjnego.

Na terenie gminy działają dwa kluby sportowe są to:

- Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” Dobroń – prowadzący zajęcia w zakresie piłki nożnej
- Ludowo Uczniowski Klub Sportowy „LUKS” w Dobroniu – prowadzący zajęcia w zakresie piłki siatkowej.

Obiekty sportowe na terenie gminy to:

- Boisko wielofunkcyjne z bieżnią – Zespół Szkół im. Jana Długosza w Dobroniu,
- Hala sportowa oraz siłownia – Zespół Szkół im. Jana Długosza w Dobroniu,
- Sala gimnastyczna – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dobroniu
- Boisko piłkarskie z zapleczem socjalno – szatniowym – LKS Iskra Dobroń
- Boisko wielofunkcyjne oraz skatepark – Chechło Drugie ul. Lipowa
- Siłownia zewnętrzna – Park Gminny w Dobroniu.

Pomoc społeczna

W Gminie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu, jako jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego, do którego należy realizowanie zadań pomocy społecznej, udzielanie bezpośredniej pomocy potrzebującym wsparcia mieszkańcom gminy.

Działania pomocy społecznej koncentrują się na przyznawaniu świadczeń, realizacji pracy socjalnej, dokonywaniu analizy i oceny zjawisk mających wpływ na wzrost liczby petentów, rozwoju infrastruktury socjalnej, samopomocy i pomocy, a także realizacji zadań, które wynikają z rozeznaczonych potrzeb.

Rocznie z pomocy Ośrodka korzysta średnio ok. 200 rodzin.

W 2013 roku została opracowana i jest sukcesywnie realizowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobroń na lata 2014-2020.

Budownictwo mieszkaniowe

Na obszarze gminy olbrzymia większość budownictwa mieszkaniowego to budownictwo jednorodzinne. W ostatnim okresie obserwuje się wzrost zainteresowania terenami przeznaczonymi pod tego rodzaju budownictwo. Powierzchnia terenów budownictwa mieszkaniowego, objętych miejscowym planem zagospodarowania, wynosi 531,65 ha (ok.5,1% powierzchni gminy), z czego prawie całość dotyczy budownictwa niezwiązanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego (440,2 ha). Wiele działek jest jeszcze w fazie zagospodarowywania. Część terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową nie została jeszcze przez rolników sprzedana.

Liczba wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych wykazuje tendencję wzrostową.

Reasumując należy stwierdzić, że funkcje i charakter osadnictwa w gminie podlegają szybkim przeobrażeniom. Utrwała się funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej typu osiedlowego w podmiejskich miejscowościach Chechło Pierwsze i Chechło Drugie (pod Pabianicami), Przygoniu i częściowo w Orpelowie (pod Łaskiem) również w Dobroniu, oraz wypoczynku na indywidualnych działkach rekreacyjnych/leśnych z tendencją do zmian na mieszkaniową jednorodziną w Ldzaniu, Baryczy i Wymysłowie Francuskim

Na terenie gminy zlokalizowanych jest także 12 budynków komunalnych, z czego 7 to budynki mieszkalne.

1.7. Infrastruktura techniczna

Gazyfikacja

Przebieg sieci gazowej wysokiego ciśnienia Łódź-Sieradz ułatwia gazyfikację gminy. Z sieci gazowej na terenie gminy Dobroń mogą korzystać mieszkańcy Dobronia, Chechła oraz Przygonia.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Dobroń nie posiada zintegrowanego systemu odprowadzania i utylizacji ścieków. Posiada własną mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 700 m³/d wraz z urządzeniami towarzyszącymi, sieć kanalizacyjną o dł. 19,4 km, 509 szt. przyłączy, 76 szt. odcinków. Większość nieruchomości na terenie gminy nie jest jeszcze podłączona do systemu kanalizacyjnego – korzysta z niej jedynie ok. 23,91% ludności gminy. Gmina sukcesywnie rozbudowuje sieć kanalizacji sanitarnej, obecnie kanalizacją objęte są miejscowości: Dobroń (Zakrzewki, Dobroń Poduchowny) oraz Chechło Drugie (bez wsi Gliny i ul. Podleśnej).

Gmina posiada własne ujęcie wody w m. Markówka z kontenerową Stacją Uzdadniania Wody o wydajności 80 m³/h wraz z infrastrukturą techniczną. Zapasy wody uzdatnionej gromadzone są w 3 zbiornikach (2 po 170 m³ i 1 – 500 m³). Dotychczas na terenie gminy wybudowano sieć wodociągową o dł. 102,4 km, przyłącza szt. 1943, odcinki 36 szt. W zasadzie wszystkie sołectwa zostały zwodociągowane, jednakże pozostały do wykonania odcinki sieci wodociągowych na terenach powstałych w wyniku podziału terenów rolnych – nowe osiedla. Wskaźnik zwodociągowania gminy na koniec 2013 roku wynosi – 80,89 %.

Stan techniczny dotychczasowej infrastruktury w zakresie :

- kanalizacji jest bardzo dobry ze względu na stosunkowo krótki czas eksploatacji, a także zastosowane technologie i materiały.
- wodociągów jest dobry , większość sieci z lat 60 –70 została przebudowana

Gospodarka odpadami komunalnymi

Usługa odbioru odpadów komunalnych do dnia 30.06.2013 roku była świadczona na podstawie umów zawartych przez właścicieli nieruchomości bezpośrednio z firmami wywozowymi.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 roku to gminy przejęły odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowanie jest realizowane przez firmę wybraną w drodze przetargu nieograniczonego – EKO-REGION Sp. z o.o. w Bełchatowie.

Zasady zbiórki i wywozu odpadów komunalnych realizowane są zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dobroń.

Każda posesja zgodnie ze złożoną deklaracją o odbiór odpadów została wyposażona przez firmę w zestaw pojemników na : odpady zmieszane oraz odpady segregowane , w tym: pojemnik na szkło, odpady suche, bioodpady.

Nieruchomości niezamieszkałe zostały z dniem 30.06.2014r wyłączone z obsługi odbioru odpadów komunalnych przez gminę. Właściciele tych nieruchomości mają obowiązek podpisania umowy bezpośrednio z firmą wywozową lub zaopatrzenie się w worki z usługą jednorazowego wywozu.

Gmina podpisała umowy z firmami na odbiór odpadów problemowych: odpady wielkogabarytowe, opony, elektrośmieci, baterie, akumulatory, świetlówki i żarówki energooszczędne- pojemnik ustawiony w Urzędzie Gminy, przeterminowane leki - pojemnik ustawiony w Gminnym Ośrodku Zdrowia.

Od dnia 1 lipca 2013 roku funkcjonuje w gminie PSZOK na terenie oczyszczalni ścieków w Dobroniu ul. Zakrzewki 14a i przyjmuje od właścicieli nieruchomości tzw. odpady problemowe. Do PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie selektywnie zbierane odpady komunalne pochodzące z terenu gminy Dobroń z nieruchomości zamieszkałych.

Sieć teleinformatyczna i energetyczna

Na terenie gminy znajdują się stacje przekątnikowe wszystkich 3 operatorów sieci komórkowych.

Około 2/3 mieszkańców gminy ma możliwość podłączenia się do Internetu. Dostęp przez sieci komórkowe jest dostępny praktycznie dla każdego mieszkańca.

Sieć energetyczna średniego i niskiego napięcia jest stosunkowo dobrze rozwinięta, ale ze względu na intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego, mimo budowy nowych stacji trafo, zdarzają się spadki napięcia, spowodowane głównie wiekiem istniejącej infrastruktury. Rozbudowa sieci energetycznej nie nadąży jednak za rozwojem budownictwa mieszkaniowego oraz produkcyjno-usługowego, co niekorzystnie wpływa na warunki rozwoju w gminie. Obecnie sieci energetyczne buduje i remontuje dostawca energii.

Drogi

Stosunkowo dobrze rozwinięta jest sieć dróg na terenie gminy i występują cztery podstawowe kategorie dróg: krajowe (S-14, S-8), powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Drogi krajowe i powiatowe są pod zarządem innych jednostek. Drogi gminne i wewnętrzne utrzymywane są przez własne służby drogowe.

Gmina posiada własny sprzęt zarówno do utrzymania dróg w okresie zimowym jak i w okresie letnim. Około 60% dróg gminnych i wewnętrznych stanowią drogi o nawierzchni asfaltowej, pozostałe 40% to drogi o utwardzeniu mineralnym oraz drogi polne i leśne.

Wszystkie drogi utrzymywane są w należytym stanie, a wszelkie uszkodzenia naprawiane są na bieżąco. Prace wymiany nawierzchni z utwardzenia mineralnego na bitumiczne zlecane są podmiotom zewnętrznym.

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Dobroń zapewniane jest poprzez:

- Współpracę z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy oraz z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach w zakresie gaszenia pożarów, usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń oraz klęsk żywiołowych
- Współpracę z Komendą Powiatową Policji w Pabianicach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i ładu publicznego.

Na terenie gminy działa jako stowarzyszenia 8 jednostek OSP (Chechło, Dobroń, Ldzań, Markówka, Mogilno, Morgi, Orpelów i Róża). OSP z Dobronia oraz Chechła działają w ramach „Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego”.

Wszystkie jednostki posiadają przeszkolonych strażaków – ratowników, którzy mogą podjąć działania w zakresie gaszenia pożarów, usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń i klęsk żywiołowych, działania poszukiwawcze oraz działania w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej. Jednostki OSP Chechło i Dobroń posiadają specjalistyczny sprzęt do ratownictwa technicznego.

Pojawienie się nowych form przestępczości, w tym ekologicznej i elektronicznej oraz wzrost przestępczości pospolitej wymaga zacieśnienia współpracy z policją w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców oraz wspierania działań mających na celu usunięcie lub ograniczenie zagrożeń.

W gminie Dobroń zamontowany jest monitoring TV przemysłowej. Monitoringiem objęte są miejsca publiczne, Park Gminny i obiekty gminne. System ma służyć poprawie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Projekty z funduszy zewnętrznych

W ostatnich latach na terenie gminy zrealizowanych zostało kilka projektów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej na łączną kwotę ok. 2,2 miliona zł., w tym:

- Budowa ogólnodostępnego placu zabaw w miejscowości Chechło Drugie
- Remont oraz zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w miejscowości Markówka, Ldzań i Orpelów
- Zakup ciągnika rolniczego i wozu asenizacyjnego na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków
- Budowa ogólnodostępnego kompleksu sportowo – rekreacyjnego w miejscowości Chechło Drugie
- E-urząd, E-petent, E-usługi
- Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z gminy Dobroń
- Krok naprzód – podniesienie kwalifikacji zawodowych
- Mały krok do przedszkola, wielki do Europy – oddział przedszkolny w Dobroniu
- Przedszkole na dobry początek – oddział przedszkolny w Mogilnie Dużym

W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na lata 2014-2020 przyznano gminie Dobroń kwotę 15 875 000,00 zł. na realizację dwóch projektów:

1. Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Dobroń
2. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Dobroń z wykorzystaniem technologii energooszczędnych i ekologicznych

1.8. Finanse gminy

Tabela 2: Sytuacja finansowa Gminy Dobroń

Rok	Dochody (w tys. PLN)					Wydatki (w tys. PLN)		
	ogółem	w tym				ogółem	w tym:	
		Własne	Subwencje		Dotacje		majątkowe	bieżące
			Ogólna	Oświatowa				
2011	17 642	15 511	5 051	4 501	2 503	17 273	1 400	15 872
2012	19 501	17 158	5 761	5 198	2 889	18 375	1 157	17 218
2013	21 547	19 434	5 936	5 334	3 428	20 900	2 238	18 663
2014 prognoza	22 209	20 123	5 718	5 084	3 256	22 663	1 834	20 829

Rok	Środki na inwestycje (w tys. PLN)		
	Własne	zewnętrzne, w tym:	
		Dotacje	Pożyczki
2011	1 243	157	-
2012	711	446	-
2013	1 212	510	516
2014 prognoza	1 836	131	-

Zaobserwować można stały wzrost dochodów własnych gminy, co w dużej mierze związane jest ze wzrostem przychodów uzyskiwanych z udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Taka sytuacja jest wynikiem intensywnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz rozwoju przedsiębiorczości.

W ciągu ostatnich lat udało się uzyskać nadwyżkę dochodów nad wydatkami. Tendencja ta ma szansę utrzymać się także w latach następnych. Świadczy to o racjonalnej gospodarce finansowej w gminie i dobrym gospodarowaniu. Od 2010 roku zadłużenie gminy spadło z 35,27% do 17,62%.

Rok 2014 będzie prawdopodobnie rokiem, w którym gmina nie zaciągnie żadnego zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów. Dobrze rokuje to na możliwość aplikowania o środki strukturalne w okresie programowania 2014-2020.

Aplikowanie do funduszy zewnętrznych (głównie środków pomocowych Unii Europejskiej), pozwoli zwielokrotnić potencjał inwestycyjny gminy i przyczynić się do jej szybszego rozwoju.

IV. ANALIZA ZASOBÓW GMINY I OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO

1. Analiza SWOT

Kolejnym ważnym elementem prac nad strategią rozwoju była analiza zasobów wewnętrznych Gminy Dobroń (silne i słabe strony) oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla jej dalszego rozwoju.

W tym celu przeprowadzono analizę SWOT, która stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

S	Strengths	Silne strony	Zasoby Gminy
W	Weaknesses	Słabe strony	Zasoby Gminy
O	Opportunities	Szanse	Otoczenie gminy
T	Threats	Zagrożenia	Otoczenie gminy

Technika ta ocenia zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Stanowi zatem użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy oraz określenia priorytetów jej rozwoju.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się silne i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w bliższym i dalszym otoczeniu, na które gmina nie ma bezpośredniego wpływu.

Analiza SWOT dla Gminy Dobroń stworzona została we współpracy z władzami gminy oraz zweryfikowana podczas konsultacji społecznych.

Tabela 3: Analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
• Korzystne położenie geograficzne - bliskość Aglomeracji Łódzkiej (duży rynek zbytu, zwłaszcza na produkty rolne) • Coraz lepsze połączenia drogowe i kolejowe • Bliskość pasażerskiego portu lotniczego im. Wł. Reymonta w Łodzi • Walory przyrodnicze gminy – czyste powietrze oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe • Korzystne ukształtowanie terenu gminy • Atrakcyjne pod względem turystycznym i rekreacyjnym środowisko przyrodnicze • Występowanie ciekawych obiektów zabytkowych • Dogodne warunki dla rozwoju inwestycji • Korzystna struktura demograficzna ludności • Dbałość o współpracę z sąsiadującymi gminami, powiatem oraz gminą partnerską • Ośrodek o długoletniej tradycji i kulturze • Doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych • Brak uciążliwego przemysłu • Dobre zaplecze edukacyjne i kulturalne • Dobrze rozwinięte mechanizmy partycypacji społecznej • Niski poziom zadłużenia gminy	• Zbyt wolno rozwijana / modernizowana infrastruktura (energia elektryczna, kanalizacja, gaz) • Niewystarczająca promocja gminy • Ograniczona chłonność rynku lokalnego • Brak planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy • Słabo rozwinięta agroturystyka • Stosunkowo niska innowacyjność sektora małych i średnich przedsiębiorstw • Niska klasa gleb i duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych • Zmniejszająca się dostępność terenów dla rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego • Niepełne wykorzystanie ruchu turystycznego generowanego przez istniejące obiekty turystyczno-rekreacyjne
Szanse	Zagrożenia
• Możliwość rozwoju w oparciu o sieć dróg S-8 oraz S-14 • Dostępność środków na rozwój infrastruktury oraz rozwój obszarów wiejskich z funduszy strukturalnych UE oraz innych źródeł zewnętrznych • Rozwój współpracy międzygminnej w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, społecznej oraz ogólnego rozwoju • Rosnący popyt na działki przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe • Wzrost innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw dzięki wykorzystywaniu środków UE • Rozwój współpracy zagranicznej	• Niestabilna sytuacja polityczno-gospodarcza i społeczna w kraju • Potencjalny ubytek ludności i ujemny przyrost naturalny • Emigracja zarobkowa młodych • Rosnąca konkurencja otaczających regionów • Zwiększenie ilości zadań zleconych gminom, bez odpowiedniego wsparcia finansowego • Wysokie obciążenia podatkowe przedsiębiorców oraz wysokie koszty tworzenia nowych stanowisk pracy • niespójne i skomplikowane prawo oraz nieznanomość przepisów wśród społeczeństwa • Wolno rozwijająca się infrastruktura techniczna kraju (lotniska, autostrady, drogi)

• Rozwój agroturystyki • Rozwój Internetu i zaawansowanych technologii informatycznych (np. e-urząd) • Wzrost znaczenia usług w gospodarce • Rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz rozwój gospodarki opartej na wiedzy	• krajowe) • Zwiększające się poczucie braku bezpieczeństwa i ogólny spadek zaufania dla władz • Rozwój patologii społecznych
---	---

2. Analiza głównych problemów

Przeprowadzona analiza SWOT umożliwiła wskazanie głównych problemów rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, których usunięcie lub co najmniej złagodzenie ich negatywnych skutków wymagać będzie podjęcia przez władze samorządowe systematycznych i skoordynowanych działań. W przeciwnym wypadku narastać będą dysproporcje nie tylko w stosunku do innych gmin, ale również pomiędzy wybranymi obszarami oraz częściami społeczności w ramach gminy Dobroń, co może doprowadzić do powstawania napięć, konfliktów oraz barier rozwojowych.

Bazując na analizie bieżącej sytuacji oraz wynikach analizy SWOT, zidentyfikowane zostały głównie problemy Gminy Dobroń:

- Zbyt małe wykorzystane walorów turystycznych i rekreacyjnych oraz słabo rozwinięta agroturystyka
- Niepełne wykorzystanie ruchu turystycznego generowanego przez istniejące obiekty turystyczno-rekreacyjne oraz przebiegające przez gminę szlaki drogowe (S-8 i S-14) oraz kolejowe (Łódzka Kolej Aglomeracyjna)
- Niska klasa gleb i duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych
- Zbyt wolno rozwijana / modernizowana infrastruktura (energia elektryczna, kanalizacja, gaz)
- Odpływ młodych i wykształconych osób poszukujących pracy oraz lepszych warunków życia poza terenem gminy
- Niewystarczająca promocja gminy wraz z jej walorami przyrodniczo-rekreacyjnymi na zewnątrz (dla innych mieszkańców regionu i kraju)

V. Wizja, misja i cele strategiczne

Dokument Strategii jest wynikiem wspólnych prac Władz Gminy, przy współudziale mieszkańców oraz konsultantów firmy MSR z Łodzi. Ich zadaniem była weryfikacja zapisów Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2008-2015 oraz zaproponowanie nowych zadań, odpowiadających aktualnym aspiracjom mieszkańców i władz gminy oraz potrzebom związanym z aplikowaniem po

fundusze strukturalne Unii Europejskiej. Niniejsza strategia posiada strukturę ułatwiającą jej wdrażanie i systematyczną aktualizację.

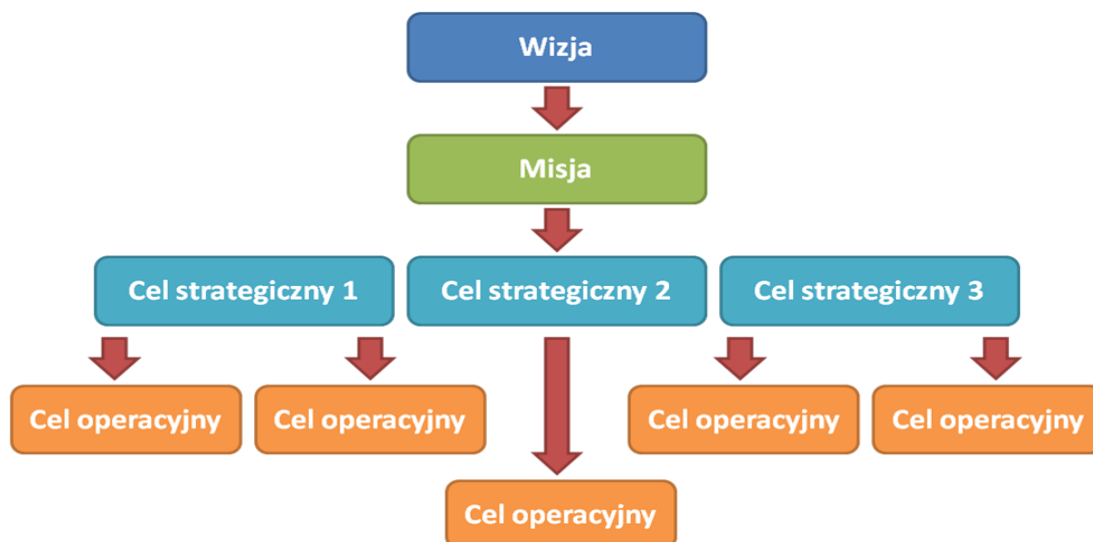
Zasadniczą częścią planu strategicznego jest określenie dalszych kierunków rozwoju Gminy na podstawie zidentyfikowanych wcześniej silnych stron, słabości oraz szans i zagrożeń jakie niesie otoczenie. Plan strategiczny dąży do osiągnięcia obrazu gminy (Wizji), do którego to dochodzi się poprzez określoną koncepcję komplementarnych działań (Misja). Ta z kolei realizowana jest poprzez regularny proces wypełniania celów strategicznych (bazujących na konkretnych kierunkach rozwoju), a wypełnianych przez cele operacyjne, skupiające konkretne zadania i działania.

Stworzone plany operacyjne kładą istotny akcent na zrównoważony rozwój Gminy Dobroń. Jest on rozumiany jako proces, w którym następuje integrowanie działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych z zachowaniem równowagi przyrodniczej. Zrównoważony rozwój ma na celu równoważenie szans w dostępie do środowiska zarówno współcześnie żyjącego społeczeństwa, jak również przyszłych pokoleń.

Każdą strategię rozwoju powinny charakteryzować dwie główne cechy – elastyczność oraz ciągłość. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego. Możliwość wprowadzania zmian w Strategii, regularna aktualizacja ma zachować ciągłość jej realizacji, świadczyć o tym, iż strategia „żyje”, dzięki czemu możliwe staje się osiągnięcie celów przyjętych w trakcie jej tworzenia. Tylko w takiej sytuacji można mówić o sukcesie planowania strategicznego na szczeblu lokalnym.

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022 posiada ścisłą korelację z kluczowym dokumentem planistycznym na szczeblu regionalnym – Strategią Rozwoju Województwa na lata 2007-2020, Strategią Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020 + a także uwzględnia założenia Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (wersja 5.0). Jest to dokument zasadniczy dla pozyskiwania przez gminę środków europejskich.

Zasadnicze zmiany powyższych dokumentów mogą wymagać dostosowania do nich zapisów Strategii Rozwoju Gminy Dobroń.

Rysunek 2: Ogólny diagram zależności

1. Wizja Gminy Dobroń

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota, wykorzystując przy tym możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja jest stanem gminy w przyszłości - czym ma się ona stać po założonym okresie wdrażania Strategii.

Wizja gminy nadaje kształt kierunkom działań władz, które to realizowane są poprzez wypełnianie celów operacyjnych i strategicznych.

Rysunek 3: Wizja Gminy Dobroń

Gmina Dobroń miejscem zrównoważonych inwestycji rozwojowych realizowanych w poszanowaniu środowiska naturalnego

Powyższa wizja stanowi element mający motywować władze i mieszkańców gminy do realizacji planu strategicznego.

2. Misja Gminy Dobroń

Kluczowym elementem każdej strategii rozwoju jest Misja – deklaracja intencji władz co do kierunków przyszłego rozwoju gminy. Uznano, iż Misja Gminy Dobroń zawarta w niniejszej strategii najlepiej oddaje aspiracje władz oraz mieszkańców i służy długofalowemu rozwojowi gminy.

Misja informuje wszystkie grupy interesariuszy działań Gminy Dobroń o wartościach, do których ona dąży. Powstała w oparciu o zidentyfikowane własne zasoby, możliwości rozwoju oraz warunki tworzone przez otoczenie. Misja pełni dwie funkcje skierowane do dwóch grup odbiorców:

- Wewnętrzna (kierowana do wewnątrz, tj. do mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców, władz samorządowych). Jej celem jest umocnienie wśród nich tożsamości gminy
- Zewnętrzna (kierowana do potencjalnych przedsiębiorców, mieszkańców, turystów, sąsiednich gmin, potencjalnych krajowych i zagranicznych partnerów). Jej celem jest budowanie pozytywnego wizerunku gminy i umacnianie jej przewagi konkurencyjnej

Rysunek 4: Misja wewnętrzna Gminy Dobroń

Gmina Dobroń miejscem równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, a odpoczynkiem i aktywnym spędzaniem czasu wolnego blisko natury

Rysunek 5: Misja zewnętrzna Gminy Dobroń

Gmina przyjazna dla mieszkańców i każdego kto chciałby tu mieszkać, pracować, inwestować i odpoczywać

Dzięki zidentyfikowanej misji (zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej) Gminy Dobroń można wyodrębnić podstawowe kierunki prac władz gminy, pozwalające obie misję realizować.

Cele Gminy, zwane dalej Celami strategicznymi, a w dalszej kolejności Cele operacyjne i konkretne Zadania to nic innego jak wypełnienie Misji oraz osiągnięcie Wizji Gminy.

3. Obszary kluczowe, cele strategiczne i cele operacyjne

Kolejnym etapem było sformułowanie zadań, będących zasadniczą częścią planów operacyjnych każdej strategii rozwoju. Zrealizowane zostało to w dwojaki sposób.

- Po pierwsze dokonano przeglądu zadań wynikających ze strategii z 2008 roku, eliminując zadania zrealizowane i inicjując debatę nad zadaniami nie wdrożonymi, a realnymi do zamieszczenia w aktualizowanym dokumencie Strategii.
- Po drugie, wykorzystując metodę „burzy mózgów” uzyskano propozycje nowych zadań, odpowiadających aktualnym i przyszłym potrzebom społeczności gminy Dobroń.

Dysponując wiedzą zdobytą na konsultacjach społecznych (spotkania z władzami Gminy oraz mieszkańcami), a także pogłębionymi informacjami o gminie Dobroń i otoczeniu zewnętrznym, dopełniono pozostałe elementy planów operacyjnych dla każdego z kierunków rozwoju. Sformułowano Cele strategiczne i Cele operacyjne.

Plany operacyjne zostały następnie zweryfikowane przez Władze Gminy, których opinie i uwagi posłużyły do stworzenia ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022.

Strategia, będąc dokumentem perspektywicznym i długofalowym, ale jednocześnie zawierającym określone priorytety i kierunki rozwoju, z pewnością będzie ulegać dalszym modyfikacjom i aktualizacjom przez cały okres wdrażania. W momencie przygotowania Strategii, przyjęte kierunki działań wydają się stwarzać najwięcej możliwości na dynamiczny rozwój gminy.

Zasadniczym elementem tworzenia niniejszej Strategii stało się zidentyfikowanie głównych kierunków rozwoju gminy Dobroń, czyli tych obszarów działalności samorządu lokalnego, które powinny stać się kołem zamachowym dla jego rozwoju. Określanie kierunków rozwoju zrealizowano dając szansę na pracę w zespołach i na sesji plenarnej. Dzięki temu umożliwiono całościową refleksję nad szansami i perspektywami rozwoju Gminy Dobroń.

W wyniku prac warsztatowych i analiz strategicznych wyodrębniono następujące Cele strategiczne i operacyjne planu strategicznego:

- Cele strategiczne są celami kierunkowymi (odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?) i długofalowymi, o terminie realizacji sięgającym do 10 lat. Wyznaczają kierunek działania podmiotów życia społecznego i gospodarczego gminy
- Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego (3-5 lat). Odpowiadają na pytanie: w jaki sposób osiągnąć cele strategiczne? Wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych na poziomie poszczególnych zadań.

Wskazano także obszary kluczowe dla Gminy Dobroń:

- **Obszar Gospodarka: przedsiębiorczość i rolnictwo**
- **Obszar Infrastruktura i Środowisko: infrastruktura techniczna, turystyka i rekreacja oraz środowisko**
- **Obszar Społeczeństwo: mieszkańcy i zarządzanie gminą**

4. Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania Strategii rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych.

Zadania to nie tylko działania inwestycyjne, rozwijające infrastrukturę techniczną i komunalną. W niniejszej strategii zawarto także zadania „miękkie”, dotyczące inwestycji niematerialnych, czyli działania ze sfery społecznej, kulturalnej czy edukacyjnej.

Niniejsza strategia rozwoju nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Urząd Gminy. Uwzględnia także zadania, które z powodzeniem mogą być realizowane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego bądź też zlecane (kontraktowane) innym

podmiotom (np. organizacjom pozarządowym). Obydwa rozwiązania znakomicie sprawdzają się na wszystkich szczeblach samorządowych, zwłaszcza w okresie ciągłych niedoborów finansów publicznych. Umożliwiają realizację ustawowych zadań gminy bez nadmiernego obciążania budżetu lokalnego.

Część zadań stanowi jednorazowe przedsięwzięcia, część działań posiada charakter cykliczny, a inne zadania strategii zostały sformułowane jako ciągłe. Konsekwentna realizacja tych zadań będzie miała znaczący wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny Gminy Dobroń w najbliższych latach.

VI. OBSZAR GOSPODARKA

Polityka sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości przejawia się z jednej strony we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości, a z drugiej w stopniu otwarcia na zewnętrznych inwestorów.

Tworzenie warunków sprzyjających inwestowaniu jest głównym działaniem, mającym zachęcić inwestorów zewnętrznych do zainteresowania się gminą Dobroń. Nowe podmioty gospodarcze w istotny sposób wpłynąć mogą na podniesienie jakości życia mieszkańców, zapewniając jednocześnie nowe miejsca pracy.

Położenie niedaleko miasta Łodzi oraz jednego z głównych węzłów komunikacyjnych kraju, a także przebieg tras komunikacyjnych o zasięgu krajowym, stanowią zdecydowane atuty inwestycyjne gminy.

Rolnictwo jest jednym z głównych obszarów dotychczasowej aktywności gospodarczej gminy Dobroń. Podobnie jak w wielu innych regionach, charakteryzuje się przede wszystkim rozdrobnieniem i niską opłacalnością produkcji.

Rozwój tego obszaru opierać się powinien na działaniach zmierzających zarówno do rozwoju rolnictwa towarowego, jak i rolnictwa wielofunkcyjnego i ekologicznego.

Kluczowym wydaje się wsparcie rozwoju nowoczesnej i ekologicznej produkcji rolnej. Nowoczesne technologie i sposoby zarządzania są bardziej efektywne i przynoszą większe zyski, jednocześnie ograniczając niekorzystne oddziaływanie na środowisko naturalne.

Gmina Dobroń posiada potencjał turystyczny i rekreacyjny, który nie jest w pełni wykorzystany. Gmina jest potencjalnym celem turystyki jednodniowej, weekendowej i rekreacyjnej dla mieszkańców pobliskich miast, głównie Łodzi, Pabianic, Łasku czy Sieradza.

Duży potencjał sprzyjać powinien rozwojowi usług, takich jak agroturystyka, pozwalająca na przekształcenie niewielkich gospodarstw rolnych w miejsca usług noclegowych i gastronomicznych.

Priorytet: Przedsiębiorczość

1. Cel strategiczny 1: *Zrównoważony rozwój lokalnej przedsiębiorczości*

1.1. Cel operacyjny 1.1: *Tworzenie warunków sprzyjających inwestowaniu*

- Przegląd wolnych terenów i obiektów inwestycyjnych w skali całej gminy
- Kompleksowe uzbrajanie terenów przeznaczonych pod inwestycje – wykorzystywanie możliwości partycypacji podmiotów prywatnych

1.2. Cel operacyjny 1.2: *Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości*

- Podejmowanie działań we współpracy z różnymi organizacjami na rzecz organizowania szkoleń dla małych i średnich przedsiębiorstw z terenu gminy oraz osób chcących otworzyć własną działalność gospodarczą
- Zwiększenie promocji gminy na zewnątrz
- Wspieranie różnorodnych form edukacyjnych w zakresie przedsiębiorczości w gimnazjum
- Inicjowanie działań dążących do założenia pro-rozwojowej organizacji pozarządowej umożliwiającej gminie pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój przedsiębiorczości
- Dalsza współpraca z organizacjami pozarządowymi w szczególności z Lokalną Grupą Działania „Dolina rzeki Grabi”

Priorytet: Rolnictwo

2. Cel strategiczny 2: *Rozwój obszarów wiejskich*

2.1. Cel operacyjny 2.1: *Poprawa efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolnej*

- Wspieranie modernizacji istniejących gospodarstw rolnych
- Współpraca przy rozbudowie systemu doradztwa technologicznego, ekonomicznego, finansowego i prawnego dla rolników
- Wspieranie działań prowadzących do scalania gospodarstw rolnych
- Udzielanie pomocy doradczej i informacyjnej dla rolników aplikujących po fundusze strukturalne Unii Europejskiej oraz inne zewnętrzne źródła finansowania

2.2. Cel operacyjny 2.2: Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego w gospodarstwach o mniejszym areale i potencjale rolnym

- Pomoc rolnikom w uzyskiwaniu kredytów, pożyczek i funduszy zewnętrznych na rozwój gospodarstw ekologicznych
- Wsparcie rolników prowadzących gospodarstwa ekologiczne w uzyskiwaniu niezbędnych certyfikatów
- Organizacja szkoleń i doradztwa dla rolników produkujących i przetwarzających żywność ekologiczną
- Koordynacja przepływu informacji handlowej w celu zacieśniania współpracy producentów i odbiorców żywności ekologicznej

VII. OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Naturalnym uzupełnieniem pozostałych działań wydaje się być modernizacja istniejącej infrastruktury, w tym uporządkowanie szlaków rowerowych czy oznakowania zabytków i szlaków turystycznych.

Powyższe działania należy prowadzić ze szczególną dbałością o środowisko naturalne, aby nie przyczyniły się one do jego degradacji.

Priorytet: Infrastruktura techniczna

1. Cel strategiczny 3: Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej

1.1. Cel operacyjny 3.1: Rozwój sieci wodociągowej

- Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej na terenach powstałych w wyniku podziału terenów rolnych ujętych w opracowaniach planistycznych pod budownictwo mieszkaniowe, w szczególności: Dobroń Poduchowny, Chechło Pierwsze i Chechło Drugie
- Rozbudowa istniejącej Stacji Uzdatniania Wody lub budowa nowego ujęcia w Markówce.

1.2. Cel operacyjny 3.2: Rozwój sieci kanalizacyjnej

- Dalsza rozbudowa kanalizacji sanitarnej w m. Dobroń i Chechło Drugie
- Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w m. Dobroń ul. Zakrzewki
- Współdziałanie z Gminą Łask w realizacji kanalizacji dla m. Przygoń w oparciu o Plan Aglomeracji Łask
- Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonych

1.3. Cel operacyjny 3.3: Rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej

- Dalsza modernizacja i remonty dróg
- Budowa dróg
- Budowa ulic na osiedlach mieszkaniowych
- Budowa chodników
- Budowa i remont przystanków komunikacji zbiorowej
- Utrzymanie przynajmniej obecnego poziomu obsługi ludności przez komunikację zbiorową
- Dalsza integracja infrastruktury gminnej z infrastrukturą Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej

1.4. Cel operacyjny 3.4: Promocja i realizacja systemu gospodarki odpadami

- Objęcie systemem odbioru odpadów wszystkich mieszkańców gminy
- Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia ilości składowanych odpadów komunalnych poprzez doskonalenie systemu segregacji odpadów
- Organizacja imprez, festynów, happeningów i konkursów o charakterze międzygminnym, propagujących i krzewiących wartości ekologiczne wśród dzieci i dorosłych
- Informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia przy usuwaniu i utylizacji pokryw dachowych oraz innych elementów zawierających azbest np. eternit

1.5. Cel operacyjny 3.5: Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

- Tworzenie i rozbudowa lokalnych sieci infrastruktury teleinformatycznej
- Dalszy rozwój i upowszechnienie stosowania technik społeczeństwa informacyjnego w pracy instytucji publicznych(np. e-urząd, e-petent, e-zdrowie)
- Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu

1.6. Cel operacyjny 3.6: Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego

- Dalsza rozbudowa oświetlenia ulicznego
- Stymulowanie modernizacji i poprawy funkcjonowania systemu energetycznego
- Reelektryfikacja miejscowości, w których źle funkcjonują systemy przesyłowe energii elektrycznej
- Stymulowanie realizacji przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii

1.7. Cel operacyjny 3.7: Rozszerzenie i poprawa usług telekomunikacyjnych

- Dalsze wspieranie rozbudowy oraz rozbudowa sieci teleinformatycznej

Priorytet: Turystyka i rekreacja

2. Cel strategiczny 4: Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej

2.1. Cel operacyjny 4.1: Stymulowanie rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej

- Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na rozwój turystyki, kultury i sportu w gminie – współpraca partnerów samorządowych, społecznych i gospodarczych
- Rozwój nowych tras rowerowych i pieszych oraz integracja dotychczas istniejących w powiatowy i regionalny system tras turystycznych
- Dalsze tworzenie w gminie ścieżek edukacyjnych (przyrodniczych, historycznych, regionalnych) jako stały element edukacji dzieci i młodzieży (turystyka edukacyjna)
- Wspieranie rozwoju bazy noclegowej w gminie
- Stworzenie preferencji dla osób rozpoczynających działalność agroturystyczną i podnoszących standard gospodarstw agroturystycznych

Priorytet: Środowisko

3. Cel strategiczny 5: Ochrona środowiska naturalnego

3.1. Cel operacyjny 5.1: Ochrona i rozwój terenów leśnych

- Zachowanie lasów jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej.
- Promowanie dolesień nieużytków rolnych i gruntów słabych klas bonitacyjnych

3.2. Cel operacyjny 5.2: Ochrona gleb przed degradacją

- Przeprowadzanie okresowych przeglądów dzikich wysypisk śmieci i ich likwidacja
- Preferowanie lokalizacji podmiotów gospodarczych o technologiach małodopadowych i bezodpadowych lub stosujących zamknięte obiegi wody
- Propagowanie akcji sprzątania gminy w ramach ogólnopolskiej akcji „Sprzątania świata”
- Propagowanie współpracy z firmami wywożącymi śmieci z terenów letniskowych

3.3. Cel operacyjny 5.3: Ochrona wód powierzchniowych

- Właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych będących w nadzorze Gminnej Spółki Wodnej
- Dalsze utrzymywanie drożności rowów melioracyjnych
- Realizacja programu gospodarki ściekowej w gminie
- Monitoring wód rzeki Pałusznicy oraz wód podziemnych dla ujęcia w Markówce

3.4. Cel operacyjny 5.4: Ochrona powietrza atmosferycznego

- Wspieranie modernizacji technik spalania i przechodzenia na techniki ekologiczne bezpieczniejsze

3.5. Cel operacyjny 5.5: Realizacja projektów w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)

- Realizacja projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Dobroń”
- Realizacja projektu „Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Dobroń z wykorzystaniem technologii energooszczędnych i ekologicznych”

VIII. OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO

Priorytet: Mieszkańcy

1. Cel strategiczny 6: Poprawa jakości życia mieszkańców

1.1. Cel operacyjny 6.1: Poprawa bazy lokalowej oraz poziomu wyposażenia szkół gminnych

- Dalsze doposażanie szkół w sprzęt komputerowy i inne pomoce naukowe
- Promocja edukacji przedszkolnej
- Rozwój Internetu i sieci komputerowych w szkołach i bibliotekach gminnych
- Ciągła modernizacja i renowacja budynków szkolnych
- Dalsza realizacja programu budowy sal gimnastycznych w każdej szkole

1.2. Cel operacyjny 6.2: Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców

- Prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do zabezpieczenia potrzeb socjalnych mieszkańców gminy, w tym rozwój usług opiekuńczych i terapeutycznych skierowanych do dzieci z rodzin patologicznych, osób starszych i niepełnosprawnych
- Wspieranie rozwoju niepublicznych placówek podstawowej opieki zdrowotnej w gminie
- Dalsza realizacja programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień w szkołach podstawowych i gimnazjum
- Systematyczny wzrost poziomu wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie
- Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego w gminie – współdziałanie władz gminy z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych (pożary, powodzie), wypadków drogowych, awarii technicznych oraz innych miejscowych zdarzeń

1.3. Cel operacyjny 6.3: Podejmowanie działań ułatwiających osobom bezrobotnym i pracującym podwyższenie kwalifikacji zawodowych oraz rozwój przedsiębiorczości młodzieży

- Wspieranie osób bezrobotnych w zakresie aktywnego poszukiwania pracy
- Wspieranie procesu kształcenia ustawicznego osób dorosłych – pomoc władz gminy w organizacji kursów i szkoleń doskonalących oraz przekwalifikowujących dla pracujących i bezrobotnych mieszkańców gminy

1.4. Cel operacyjny 6.4: Wspieranie i rozwój aktywności społecznej mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży

- Doskonalenie form współpracy władz gminy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi
- Wspieranie organizacyjne i finansowe grup dzieci i młodzieży przejawiających inicjatywy społeczne oraz zainteresowanie lokalną samorządnością
- Zacieśnianie współpracy szkół gminnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym – organizacja wspólnych projektów, imprez, wymiany młodzieży
- Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży – stworzenie oferty uzupełniającej w stosunku do szkół

1.5. Cel operacyjny 6.5: Kultywowanie i rozwój kultury

- Współdziałanie z Zespołem Pieśni i Tańca „Dobroń”
- Współdziałanie z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Dobrońskiej w podtrzymywaniu zwyczajów wiejskich regionu, kultywowania tradycji i rozwoju kultury
- Stwarzanie warunków dla młodzieży do uczestnictwa w imprezach kulturalnych, pracy w zespołach tanecznych i muzycznych działających przy Gminnym Ośrodku Kultury

Priorytet: Zarządzanie gminą

2. Cel strategiczny 7: Doskonalenie zarządzania gminą

2.1. Cel operacyjny 7.1: Podnoszenie kwalifikacji urzędników

- Kierowanie pracowników na szkolenia i kursy dotyczące administracji samorządowej
- Promowanie samokształcenia pracowników samorządowych,
- Kierowanie pracowników na studia podyplomowe i specjalistyczne kursy celem podnoszenia kwalifikacji

2.2. Cel operacyjny 7.2: Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy

- Dalszy rozwój usług w formie elektronicznej na potrzeby petentów
- Dalsza modernizacja i doposażanie Urzędu Gminy

2.3. Cel operacyjny 7.3: Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł

- Monitorowanie wysokości stawek podatków lokalnych oraz ich ewentualne urealnianie
- Utrzymanie rentowności urządzeń wodociągowych oraz kanalizacyjnych i oczyszczających ścieki
- Tworzenie terenów budownictwa mieszkaniowego, przemysłowego i pod usługi

2.4. Cel operacyjny 7.4: Działania na rzecz pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych na rozwój gminy

- Dalsze aktywne pozyskiwanie środków w ramach dostępnych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych mechanizmów finansowych.

IX. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRÓŃ - REKOMENDACJE

Wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022 można rozpatrywać na trzech poziomach:

- organizacyjnym
- merytorycznym
- społecznym

Rekomendacje wdrożeniowe zawierają propozycje działań, których podjęcie może ułatwić wdrożenie zapisów strategii rozwoju oraz umożliwić ich stałe monitorowanie i dostosowywanie do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

1. Poziom organizacyjny

Strategia Rozwoju Gminy Dobroń na lata 2015-2022 nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Urząd Gminy w Dobroniu. Strategia proponuje zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji i środowisk działających na rzecz rozwoju gminy. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga jednak ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Urzędu Gminy w Dobroniu.

Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, gdzie preferowane będą działania rozwiązujące problemy zasadnicze dla społeczności lokalnej. Przy realizacji takich projektów niezbędne jest porozumienie i współpraca pomiędzy partnerami, określenie wspólnych koncepcji realizacyjnych oraz przygotowanie odpowiedniej dokumentacji.

2. Poziom merytoryczny

Poziom merytoryczny obejmuje faktyczny element wdrażania i monitorowania zadań zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Dobroń, przegląd zapisów Strategii i ich aktualizację.

W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe).

2.1. Przeglądy strategiczne i aktualizacja Strategii

Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie, najlepiej przed formułowaniem wniosków do budżetu gminy na rok kolejny. Wybór zadań do realizacji powinien następować według określonych kryteriów.

Przy wyborze zadań do realizacji, brane być pod uwagę powinny zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego, np. nowe uregulowania prawne, społeczno-ekonomiczne czy nowe możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Przy wyborze proponowanych do realizacji zadań na rok kolejny, możliwe powinno być zatem uwzględnienie także nowych, dotychczas nie ujętych w Strategii.

Tabela 4: Przykładowe kryteria wyboru zadań priorytetowych

Potrzeba realizacji	Czy projekt jest potrzebny lub wymagany prawem? Jeśli tak to w jakim okresie czasu: natychmiast, w niedalekiej przyszłości czy za kilka lat?	0-10 punktów
Długotrwałość efektów	Jak długo projekt będzie przynosił pożądane efekty (tydzień, miesiąc, rok, dziesięć lat, kilkadziesiąt lat)?	0-10 punktów
Zgodność z tendencjami	Czy projekt jest zgodny z aktualnymi lub przewidywanymi tendencjami społecznymi, gospodarczymi, politycznymi i technologicznymi?	0-10 punktów
Powszechność	Jaki procent osób potrzebujących tego projektu będzie z niego korzystać lub odbierać usługi?	0-10 punktów
Przygotowanie do realizacji	Kiedy projekt może zostać rozpoczęty (natychmiast, wkrótce czy po upływie długiego czasu)?	0-10 punktów
Akceptacja społeczna	Czy realizacja projektu zyska akceptację społeczności lokalnej i partnerów? Czy nie będzie wywoływać konfliktów społecznych?	0-10 punktów
Dostępność funduszy na realizację	Jakie są dostępne obecnie źródła finansowania projektu? Jaka jest szansa na finansowanie ze źródeł zewnętrznych?	0-10 punktów
SUMA maks.		70 punktów

Każde zadanie – w zależności od liczby otrzymanych punktów – przypisane może być do jednej z trzech kategorii:

- zadania priorytetowe – niezbędne i przygotowane do realizacji (punktacja: 70-47)

- zadania ważne – nieprzygotowane lub przygotowane, lecz nie wymagające natychmiastowej realizacji (punktacja: 46-24)
- zadania pozostałe – do realizacji w późniejszym okresie (punktacja: 23-0)

Lista zadań do realizacji na kolejny rok może być wyłaniana przez Radę Gminy spośród zadań priorytetowych.

2.2. *Monitoring strategii*

Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych określonych wielkości (wskaźników). Pozwala zatem na uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i prawidłowości realizowanych zadań, zapewniając ich obiektywną ocenę. Wskazuje także która część Strategii lub sposób jej wdrażania wymaga wprowadzenia ewentualnych korekt lub zmian.

Przykładowe wskaźniki obejmować mogą m. in.:

Tabela 5: Przykładowe wskaźniki monitoringu Strategii

Cel strategiczny 1	Zrównoważony rozwój lokalnej przedsiębiorczości
	Wskaźnik liczby przygotowanych terenów i obiektów inwestycyjnych Wskaźnik wartości środków na promocję gminy Wskaźnik ilości nowopowstałych przedsiębiorstw Wskaźnik ilości nowoutworzonych miejsc pracy Wskaźnik ilości szkoleń dla przedsiębiorców i potencjalnych przedsiębiorców
Cel strategiczny 2	Rozwój obszarów wiejskich
	Wskaźnik ilości zmodernizowanych gospodarstw rolnych Wskaźnik liczby rolników objętych systemem doradztwa rolniczego i szkoleń Wskaźnik liczby gospodarstw uprawiających rolnictwo ekologiczne
Cel strategiczny 3	Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej
	Wskaźniki ilości wybudowanej lub zmodernizowanej infrastruktury Wskaźnik liczby przyłączy do sieci (wodociąg, kanalizacja) Wskaźnik udziału ludności korzystającej z sieci (wodociąg, kanalizacja) Wskaźnik liczby utworzonych publicznych punktów dostępu do Internetu Wskaźnik liczby projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego Wskaźnik liczby inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej i okołodrogowej

Cel strategiczny 4	Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej
Wskaźnik liczby projektów współpracy w zakresie rozwoju turystyki oraz kultury i sportu	
Wskaźnik liczby nowopowstałych ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych	
Wskaźnik ilości gospodarstw agroturystycznych	
Wskaźnik ilości turystów (np. osób korzystających z bazy turystycznej i rekreacyjnej)	
Wskaźnik wartości pozyskanych środków na rozwój turystyki i rekreacji	
Cel strategiczny 5	Ochrona środowiska naturalnego
Wskaźnik obszarów, na których dokonano dolesień	
Wskaźnik liczby mieszkańców objętych odbiorem odpadów komunalnych	
Wskaźnik ilości dzikich wysypisk śmieci	
Cel strategiczny 6	Poprawa jakości życia mieszkańców
Wskaźnik ilości zmodernizowanych i wyposażonych placówek oświatowych	
Wskaźnik liczby programów podnoszących kwalifikacje zawodowe dla osób dorosłych	
Wskaźnik liczby programów aktywizujących bezrobotnych	
Wskaźnik wysokości nakładów na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców	
Wskaźnik stopy i dynamiki bezrobocia	
Liczba nowopowstałych sal gimnastycznych	
Cel strategiczny 7	Doskonalenie zarządzania gminą
Wskaźnik wartości pozyskanych środków pomocowych ogółem	
Wskaźnik ilości usług urzędowych świadczonych drogą elektroniczną	
Wskaźnik ilości szkoleń dla pracowników urzędu	
Wskaźnik wzrostu wpływów własnych gminy	

Wskazane jest, aby cyklicznie odbywała się ewaluacja i ocena przebiegu realizacji zadań wyznaczonych do realizacji w Strategii.

Może się to odbywać się na przyjętych dotychczasowych zasadach, aby z jednej strony faktycznie dokonywać bieżącej oceny postępów w realizacji Strategii, a z drugiej nie mnożyć dodatkowych zadań i obowiązków. Sesja Rady Gminy może być w dalszym ciągu elementem tego systemu – na każdej sesji omawiane jest zazwyczaj całość działań podjętych w poszczególnych obszarach.

3. Poziom społeczny

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Dobroń wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań strategicznych.

3.1. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla zadań i projektów strategicznych

- Ścisła współpraca władz gminy z sektorem pozarządowym – organizacjami społecznymi (partnerstwo w realizacji zadań i pozyskiwaniu środków zewnętrznych)
- Ścisła współpraca władz gminy z sektorem gospodarczym (przedsięwzięcia publiczno-prywatne, wspólna promocja samorządu i przedsiębiorców, monitorowanie potrzeb lokalnych pracodawców)
- Ścisła współpraca władz gminy z instytucjami sektora turystyki i kultury, prowadzącymi działalność w gminie
- Systematyczne zamieszczanie informacji w mediach (lokalnych, regionalnych, Internecie) o podejmowanych zadaniach strategicznych i promocyjnych – tradycyjne konferencje prasowe, przygotowywanie notatek prasowych z realizowanych zadań, zapraszanie na imprezy lokalne i ponadlokalne)
- Spotkania publiczne z mieszkańcami gminy – przekazywanie obiektywnej informacji mieszkańcom oraz pozyskiwanie informacji zwrotnej (pomysły, sugestie mieszkańców, monitorowanie potrzeb mieszkańców gminy)

3.2. Uzyskiwanie poparcia zewnętrznego

- Kontakty z władzami powiatu pabianickiego i regionu łódzkiego, lobbying w instytucjach samorządowych na rzecz dużych przedsięwzięć lokalnych
- Kontakty z partnerami zewnętrznymi (np. zarządcy dróg publicznych, fundusze ochrony środowiska)
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi regionu
- Pogłębianie kontaktów międzynarodowych w celu realizacji zadań wynikających ze strategii (gminy partnerskie, instytucje międzynarodowe)
- Kontakty z mediami (regionalne, krajowe) dotyczące podejmowanych zadań strategicznych i promocyjnych – nagłaśnianie sukcesów gminy.